

Oponentský posudek diplomové práce

Autor práce: **Enisa Skoko**

Ateliér: Malba 4

Název práce: **Ztraceni**

Autorka posudku: Veronika Soukupová

Autorka Enisa Skoko ve své diplomové práci *Ztraceni* rozvíjí dlouhodobý zájem o textil, oděv a jejich vztah k osobní identitě, tělesné zkušenosti, paměti a nadprodukci. Textový podklad práce představuje autorčin vývoj od původního studia oděvního designu přes první textilní objekty až k aktuální diplomové instalaci tvořené pěti abstrahovanými postavami. Autorka přesvědčivě ukazuje, že oděv pro ni není pouze funkčním či dekorativním prvkem, ale materiálem vypovídajícím o osobní paměti i vývoji globalizované společnosti.

Výchozí téma práce je formulováno jasně a má osobní i společenský rozměr. Autorka vychází z vlastního vztahu k oblečení, proměnám stylu a tendenci k uchovávání věcí „kdyby náhodou“, přičemž tuto intimní rovinu propojuje s obecnější problematikou spotřeby, nadprodukce a globálního textilního odpadu. Přesun od osobní zkušenosti k širšímu společenskému kontextu považují za jeden z nejpřesvědčivějších momentů práce. Motiv hromadění zde nefunguje pouze jako psychologická nebo autobiografická reference, ale jako způsob, jak nahlédnout současný materiální přebytek, který ve své mnohosti ztrácí jasné hranice i jednoznačné významy.

Za podstatnou považují autorčinu reflexi pracovního procesu. Zvláště zajímavý je moment, kdy autorka od hotového produktu postupuje zpět k jeho konstrukci, rozebírá jej na jednotlivé stříhové díly a následně jej znovu skládá do nových, nestabilních a přetížených kompozic. Tento inverzní postup lze chápat nejen jako formální práci s materiálem, ale také jako způsob kritického zacházení s módou jako systémem.

Výše popsaným se diplomová práce přimyká k aktuálním tendencím přítomným v současném umění, v němž dochází k pojmání materiálu a materiality jako samotného východiska tvorby. Materiál je – stejně jako v případě díla diplomantky – nástrojem k uvažování a kritickému nahlížení vybraných fenoménů. V teoretické části autorka zmiňuje inspirační zdroje v tvorbě současných umělců a umělkyní, práci nicméně chybí teoretické opory. V kontextu řešených témat by se autorka mohla opřít o texty věnující se materialitě a novému materialismu (např. Jane Bennett, Rosi Braidotti, případně Bruna Latoura a actor-network theory). Vzhledem k intenzivní přítomnosti tématu oděvu a módy a jejich významu v kontextu společnosti a spotřeby by bylo rovněž dobré zohlednit základní literaturu věnovanou této oblasti (např. Roland Barthes, Thorstein Veblen, Gilles Lipovetsky, Helena Jarošová ad.). Práce ve své komplexitě postrádá reference k odborné literatuře. Autorčina argumentace by skrze tuto potřebnou kontextualizaci díla působila přesvědčivěji, přesto text představuje adekvátní „návod“ ke čtení a interpretaci samotného diplomového projektu.

Práci hodnotím jako soustředěnou a kvalitní, aktuální v kontextu současného dění. Autorka přesvědčivě propojuje osobní zkušenost s aktuálními společenskými tématy a nachází pro ně vhodné zpracování. Skrze osobité reference se autorce podařilo zkoncentrovat tato náročná společenská témata do koherentní umělecké výpovědi. Její práce s textilem nepůsobí jako pouhá estetizace recyklovaného materiálu, ale jako jeden ze způsobů uvažování o identitě i problémech současného světa.

Vzhledem k absenci teoretického a metodologického ukotvení práci hodnotím známkou velmi dobře (2). Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a následnému udělení titulu MgA.

Otázky k obhajobě:

Vzhledem k výtce týkající se absence teoretického rámce a referencí k odborné literatuře bych se ráda autorky zeptala, jaká literatura či teorie pro ni byly v rámci úvah o diplomové práci a její vlastní tvorbě podnětné?

Jaké interpretační rámce sama uvažuje ve své tvorbě?

V Praze dne 29. 5. 2026

Veronika Soukupová

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Soukupová', written in a cursive, flowing style.